

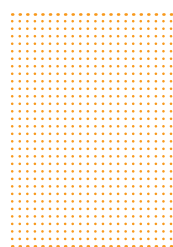
Zandvoort geeft de straat en het strand terug aan bewoners en ondernemers. ‘Maak samen regels en spreek elkaar daar op aan’, is het devies van een inspraakproject. ‘Zo ontstaat een Algemene Plaatselijke Verordening vóór en dóór het volk’.

LOUIS CORNELISSE

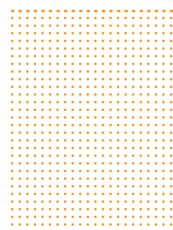
Meepraten op z'n Zandvoorts

Het raadhuis van de badplaats heeft een voor Zandvoort kenmerkende uitstraling. Het klassieke dorpsgebouwtje met torentjes en tierelantijnen is versmolten met een ultramodern transparant kantoor. Type-rend voor Zandvoort, want tijdens de Duitse bezetting is de bebouwing van de zee kant met de grond gelijk gemaakt. Na 1945 is dezelfde kolossale nieuwbouw opgetrokken zoals langs vrijwel de hele Noordzeekust. Het klassieke deel van het raadhuis staat voor het knusse oude centrum dat intact is gebleven, net als de pensions met kenmerkende veranda's.

Rondom het gemeentehuis ligt het uitgaanscentrum van de badplaats. Er zijn tientallen discotheken, restaurants en kroegen. Op een steenworp afstand ligt de boulevard met appartementen en horeca. Over de hele breedte liggen luxe strandpaviljoens. Op een zomerse dag komen ruim 100 duizend gasten naar Zandvoort. Met in de weekeinden honderden jongeren uit Kennemerland en de Amsterdamse regio die naar de badplaats

**'HET IS
GEWOON
WENNEN
VOOR
IEDEREEN'**

trekken. De helft van Zandvoort leeft van het toerisme. Een deel van de bewoners beseft wel dat het dorp leeft van de badgasten en uitgaanders, maar het wordt ze soms echt te veel.

Grote twistappel in de badplaats is sinds mensenheugenis het lawaai van de uitgaansgasten, die met hun nachtelijke escapades, kroegentochten en wildplasserij de Zandvoorters beroven van hun (nacht)rust. Die tegenstelling heeft burgemeester Niek Meijer (VVD) ook scherp op zijn netvlies staan als vorig jaar op het gemeentehuis ter sprake komt dat de APV uit 2004 nodig opgeschoond moet worden. De voormalig advocaat en mediator ziet zijn kans schoon om het fenomeen 'beleidsbemiddelaar' te introduceren. Een onafhankelijke figuur die alle partijen rond de tafel krijgt en begeleidt bij het vinden van oplossingen voor onderlinge tegenstellingen.

Meijer: 'Dat was wel even wennen voor de bestuurders hier. Het college zou in dit proces het initiatief aan bewoners, ondernemers en andere

betrokkenen weggeven. De gemeenteraad zou pas achteraf over een voorstel kunnen oordelen. Het was de bestuurlijke werkelijkheid op z'n kop.' Meijer wijst tijdens de felle debatten in de raad alle partijen erop dat ze in hun programma hebben staan dat er meer burgerparticipatie moet komen. 'Nu heb je de kans om dat gestalte te geven.' En, is het niet zo, voegde hij eraan toe, dat de APV gaat over de directe leefomgeving van de Zandvoorters? 'Zo ontstaat een Algemene Plaatselijke Verordening vóór en dóór het volk'.

Hangijzer

Mooie woorden oordeelde de gemeenteraad. Waar blijft de wettelijke taak van de raad om voorstellen te beoordelen? Meijer schudt het hoofd over zoveel koudwatervrees. 'Je moet toch van goeden huize komen om een voorstel dat zo direct uit de bevolking afkomstig is, af te wijzen. Het is gewoon wennen. Voor ambtenaren, bestuurders, maar ook voor burgers. Iedereen is zo gewend om af te wachten wat de gemeente

KOEN SUIJK

Drukte in Zandvoort

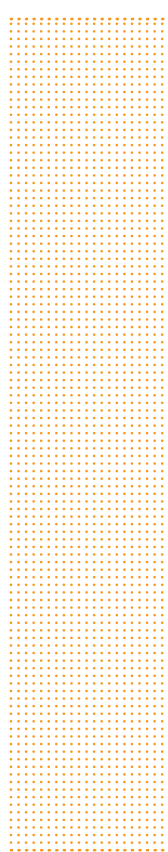
gaat doen en daarop te reageren.’ Beleidsbemiddelaar Aik Kramer is de aangewezen buitenstaander om het proces te leiden, zo weet Meijer. Hij brengt eerst het ‘oude’ en het ‘nieuwe’ denken in het raadhuis bij elkaar. Daarna wordt een eerste bijeenkomst met burgers belegd. ‘Al bij de eerste bijeenkomst met zo’n honderd uitgenodigde Zandvoorters werd duidelijk dat ik veel moest uitleggen’, vertelt Kramer, ‘De deelnemers gingen meteen aan oplossingen werken. Maar het ging er juist om de problemen te beschrijven en dan van alle kanten er naar te kijken.’

Een heet hangijzer, staat van meet af aan vast, zijn de sluitingstijden voor de horeca. Uiteindelijk worden er twee werkgroepen geformeerd. Eentje voor het dorpscentrum, de andere voor boulevard en strand. Vooral omdat het dorp nu verschillende sluitingstijden voor de horeca kent, is het handig de groepen op te splitsen. Voor de strandpaviljoens geldt dat de bezoekers om 12 uur weg moeten zijn. In het centrum is de sluitingstijd 10, 12, 1, 3 of 5 uur.

Het ligt er aan of het om een snackbar, café, disco of coffeeshop gaat. ‘Het wantrouwen was in het begin best groot’, herinnert Kramer zich. ‘Er werd gedacht dat de gemeente een dubbele agenda zou hanteren en uiteindelijk met een voorgekookt voorstel zou komen. Ik moest ook steeds benadrukken dat ik niet van de gemeente was, maar er was om het proces in goede banen te leiden. Dat zij er met z’n allen uit moesten zien te komen. Of niet natuurlijk.’ Als bewoner van het dorpscentrum is Peter van Seventer een deelnemer aan de gesprekken. Hij heeft al vaak bij de politie en de gemeente aan de bel getrokken. ‘Mijn huis ligt midden in het uitgaansgebied. Er gebeurt altijd van alles. Joelen, plassen, er zijn zelfs ramen bij mij ingegooid toen ik opmerkingen maakte over het gedrag van jongeren.’

Vergunning

De eerste inventariserende bijeenkomst staat hem nog in het geheugen gegrift. Net als bij het inspreken bij de gemeenteraad wil Van Seven-

ter eens van leer trekken. ‘Als er één uur als sluitingstijd uit zou komen, zou ik er voor tekenen,’ roept hij uit. Maar het is helemaal niet de bedoeling om al zo snel in de concrete ‘oplossingen’ te raken. Bemiddelaar Kramer maakt duidelijk dat eerst maar eens geturfd moet worden welke frustraties er leven. Daarna kan in een volgende bijeenkomst op elkaars opmerkingen ingegaan worden. Van Seventer krijgt na verschillende bijeenkomsten steeds meer begrip voor de moeilijkheden waar de lokale horeca mee te maken heeft. Zo hoort hij de eigenaar Bas Lemmens van de bekende disco Chin Chin zeggen dat hij best zijn uitsmijters wat verder op straat wil laten opereren als de gemeente daar ook voor voelt. Van Seventer: ‘We kwamen ook tot een veel belangrijker conclusie. Van de huidige APV mag Lemmens met zijn vergunning tot 5 uur, na 3 uur geen nieuwe gasten toelaten. Terwijl die vaak komen van de tenten die tot 3 uur open mogen zijn. Wat is er logischer dan een zaak als de Chin Chin de kans te geven om tot half 4

nieuwe mensen binnen te laten. Dan gaan ze niet gefrustreerd rondzwerfen. Dat hebben we in ons voorstel voor de nieuwe APV verpakt.’

Burgemeester Meijer heeft de bijeenkomsten met een bescheiden aanwezigheid gevolgd. De gemeente is alle bijeenkomsten wel als partij aanwezig, maar dan in de persoon van een aantal geselecteerde beleidsambtenaren. ‘Ik heb het begrip zien groeien’, zegt Meijer. Steeds meer kwam volgens hem naar voren: ‘maak samen regels en spreek elkaar daar op aan’. Er zijn heel wat telefoonnummers uitgewisseld. Van Seventer: ‘Ik ben bij de Chin Chin op uitnodiging binnen geweest. Ze hebben hun beleid met camera’s uitgebreid uitgelegd.’

Het is jammer, vindt Van Seventer dat de zogenaamde ‘SUS-teams’ niet van de grond zijn gekomen. Dat zijn groepen beveiligers die op straat overlastgevende groepen aanspreken. In Vlaardingen en Scheveningen is daar al met succes mee gewerkt. Meijer: ‘De horeca zag geen kans ze te betalen en wij hebben gezegd dat dit project kostenneutraal moet blijven.’

Er wordt volgens Meijer te snel gekeken naar de politie. Een dorp met de omvang van Zandvoort heeft in de nachtelijke uren normaal gesproken recht op anderhalve man en een paardenkop. De politie Kennemerland zet in het seizoen een veelvoud in, zegt Meijer. ‘Maar waar het om gaat is dat de horeca en bewoners in eerste instantie de mensen zelf op hun gedrag aanspreken.’

Van Seventer is blij met het reguliere overleg dat bewoners en horeca hebben afgesproken. Meijer: ‘Al moeten het geen klagen worden die daarna op het stadhuis worden leeggeschud. Dan zijn we terug bij af.’

Strandtent

Hanneke Mel exploiteert een paviljoen bij strandafgang 20. Haar paviljoen ‘Jeroen’ is geen strandtent meer te noemen. Het is een hoogwaardige horecagelegenheid, zoals die langs de hele boulevard te vinden zijn. ‘Ik was meteen bereid mee te doen met de participatiebijeenkomsten. Inspraak in de gemeenteraad is veel te beperkt. Nu kun je met elkaar om de tafel bespreken wat er allemaal gebeurt en wat je er eventueel aan

kunt doen.’ Want natuurlijk weet ze ook wel dat veel mensen juist een appartement aan de boulevard hebben om in alle rust van de zee en het strand te genieten. Aan zeven sessies heeft ze meegedaan. Jammer dat ze niet in de winter zijn gestart. Nu in de zomer kost het me geld om deel te nemen. Maar oké, ik heb het gedaan voor de goede zaak.’

Sommige punten lijken onoplosbaar. Als om 12 uur de bezoekers vertrekken zullen ze toch hun autodeur moeten dichtgooien en hun motor starten. Mel: ‘Er zijn een aantal praktische punten ingebracht. Bijvoorbeeld dat er later op de avond geen afval zoals glas, in de containers wordt gegooid. We doen dat uit gewoonte aan het eind van de avond, maar dat kan natuurlijk net zo goed de volgende ochtend.’ Of daarover nu meteen een artikel in de APV moet worden opgenomen, weet Mel niet. ‘We komen er ook door gewoon afspraken te maken.’

Splijtzwam

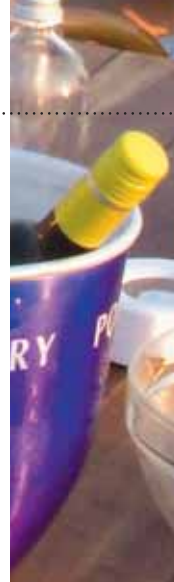
Ook aan het strand is de uitvoering van de sluitingstijd een splijtzwam. De groep Strand heeft vastgesteld dat de 12-uursregeling te strak is. De bewoners van de boulevard vreesden in het begin dat de horeca-exploitanten langer open wilden blijven. Mel: ‘Nee, helemaal niet. Maar zoals het nu is, kunnen we er in de praktijk niet mee uit de voeten. We hebben hier feesten en partijen. Die beginnen om een uur of 9. Dat is tegenwoordig gewoon zo. Als je om 12

BEMIDDELING

Bij een beleidsbemiddeling wordt een onafhankelijke derde (de beleidsbemiddelaar) ingeschakeld om maatschappelijke conflicten te helpen oplossen of te voorkomen.

Beleidsbemiddeling is een poging tot het gezamenlijk oplossen van wicked problems; ongestructureerde hardnekkige problemen. Dit was de conclusie van Grijzen c.s. in het artikel ‘Nimby-cynisme en gepolderd voorbij: beleidsbemiddeling als antwoord op maatschappelijke problemen’, in het Tijdschrift voor Conflictantering, 2009.

Bij een ongestructureerd probleem zijn er meerdere belangengroepen, bestuurslagen en beleidsterreinen betrokken en is er onduidelijk over hoe een bepaald probleem moet worden aangepakt. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer de overheid in mindere mate de regie in handen heeft op een onderwerp. Binnenkort komt het ministerie van Binnenlandse Zaken met een rapport over beleidsbemiddeling.

‘HET MOET GEEN KLAAGBOX WORDEN’

uur de zaak leeg moet hebben, dan moet je de gasten al om half 12 de deur uit gaan werken. Dat gaat gewoon niet. We hebben hier veel bruiloften, dan is 12 uur een magische tijd. Daarna is het proosten en weg. Aan dat tijdstip van 12 uur moet iets gebeuren, vinden we.’

Vol lof zijn Van Seventer en Mel over Kramer. Maar het is net als in een boksring, na de laatste gong op het gemeentehuis gaat de helper weg. Burgemeester Meijer denkt dat het proces inmiddels evengoed genoeg gevorderd is. De voorstellen zijn na de zomer in een juridisch jasje gegoten. ‘Dan gaan ze naar de gemeenteraad, die erover zal oordelen. Bij voorbaat heb ik gewaarshuwd: het meeste wat besproken is, zal niet in de nieuwe APV staan, maar in onderlinge afspraken vastliggen. Dat alleen al is pure winst.’ De burgemeester wijst richting Tramstraat, centrum van het uitgaansgebied. ‘Zandvoort afficheert zich als ‘Parel aan Zee’. Met een ‘plus’ die staat voor toerisme. We hebben een circuit waar tien tot twaalf keer per jaar races zijn. Er zijn talloze evenementen. Per jaar hebben we 10 miljoen badgasten op een bevolking van ruim 16 duizend. Als we het hele jaar door trekpleister willen zijn, heeft dat zo zijn consequenties.’

In de APV worden ook andere kwesties geregeld. Volgens Meijer was ‘niemand’ geïnteresseerd in de voorwaarden waaraan sekshuizen moeten voldoen. ‘Laat de gemeente dat maar regelen’, was de boodschap. ‘Wel ging iedereen rechtop zitten als het ging om straatmuzikanten en reclameacties.

‘Uiteindelijk is eruit gekomen dat straatmuzikanten na een bepaalde tijd naar een andere locatie 500 meter verderop moeten gaan. Dat is in een aantal andere gemeenten ook zo geregeld. Moeten we dat in de APV regelen? Ik denk het niet. Het gros zal het doen. De rest spreken we aan met: dat doen we hier zo in Zandvoort. Hetzelfde geldt voor reclame maken. Dat kan prima zonder vergunning vindt iedereen. Als er rommel wordt gemaakt, zorgen wij als gemeente ervoor dat de vervuiler betaalt.’ <